

ÎNCHEIERE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Aurelia Cecoi, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a SA „Apă-Canal Chișinău” către Aurelia Cecoi (Melnic), cu participarea intervenienților accesorii Roman Mînzatu, SRL „LaPușneac”, Agenția pentru protecția drepturilor consumatorilor, cu privire la încasarea sumei cu titlu de datorie pentru consumul fraudulos a serviciilor de livrare a apei și de recepție a apelor uzate, a penalității, compensarea cheltuielilor de judecată;

și la acțiunea reconvențională a Aureliei Cecoi către SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la constatarea nulității procesului-verbal al Comisiei pentru examinarea încălcărilor în evidența serviciilor de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate cu anularea datoriei și a penalității aferente; constatarea încălcării drepturilor de consumator, încasarea sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat,

împotriva deciziei din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Aurelia Cecoi și menținută hotărârea din 24 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, prin care acțiunea inițială a fost admisă parțial, iar cererea reconvențională s-a respins ca tardivă,

c o n s t a t ă:

La 23.06.2016, SA „Apă-Canal Chișinău” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Aurelia Cecoi (Melnic), prin care a solicitat încasarea sumei de 44413,82 de lei cu titlu de datorie pentru consumul fraudulos a serviciilor de livrare a apei și de recepție a apelor uzate, a sumei de 7816,81 de lei cu titlu de penalitate, compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 1566,91 de lei pentru taxa de stat.

În motivarea cererii a indicat că, pârâta s-a adresat către reclamantă cu cerere privind încheierea contractului de furnizare a serviciilor de alimentare cu apă la locul de consum din XXX. Însă în urma inspectării stării evidenței și folosirii apei,

reprezentantul SA „Apă-Canal Chișinău” a depistat că, pârâta a efectuat o branșare neautorizată la rețelele de apă a imobilului situat pe str. Decebal 20, fără acordul scris al furnizorului, fapt ce constituie o încălcare în evidența a consumului de apă, conform prevederilor pct.9.4.2 din Regulamentul de organizare și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare din mun. Chișinău, aprobat prin decizia CMC nr. 5/4 din 25.03.2008, care stipulează că, în cazul branșării și folosirii neautorizate a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, volumul de apă supus facturării se determină conform capacității de debit a branșamentului de apă, considerând viteza apei în el de 1,5 m/sec. și a timpului de funcționare a acestuia.

La 13.09.2013, Comisia pentru examinarea încălcărilor în evidența serviciilor de alimentare cu apă și evacuarea apelor uzate, a decis efectuarea calculului pentru conectarea neautorizată, în conformitate cu pct.9.4.2. din Regulament, conform formulei: $0.92\text{m}^3/\text{oră} \times 8 \text{ ore} \times 219 \text{ zile} = 1612\text{m}^3 \times 27,55 \text{ de lei} = 44413,82 \text{ de lei}$. Din cauza neachitării în termen a sumei înaintate spre plată s-a calculat penalitatea în sumă de 7816,8 de lei.

În scopul soluționării amiabile a litigiului în cauză, la adresa pârâtei a fost expediată reclamația de către SA „Apă-Canal Chișinău” cu nr. 11.5.08/2070 din 08.02.2016, la care reclamanta nu a primit răspuns.

La 14.02.2018, reprezentantul pârâtei Cecoi (Melnic) Aurelia, avocatul Dumitru Pavel, a depus acțiune reconvențională privind apărarea drepturilor consumatorului, prin care a solicitat declararea nulității procesului-verbal al Comisiei pentru examinarea încălcărilor în evidența serviciilor de alimentare cu apă și evacuarea apelor uzate nr.84 din 13.09.2013, cu anularea sumei de 44413,82 de lei și a penalității aferente, constatarea încălcării drepturilor de consumator ale Aureliei Cecoi (Melnic), prin acțiunile și inacțiunile pârâtei SA „Apă-Canal Chișinău”, precum și încasarea de la pârâta SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul Aureliei Cecoi a sumei de 50 000 de lei, cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că, branșarea imobilului indicat cu adresa - XXX, la rețeaua de apă și canalizare a fost efectuată legal și autorizat de vechiul proprietar - ÎI „Mîțu-Star”, în baza unui contract valabil cu nr.450233 din 04.07.1996, atestat prin răspunsul SA „Apă-Canal Chișinău”, nr.01-1392 din 17.07.2017, confirmat și prin dispoziția de plată din 14.06.1998, cât și în baza unei scheme coordonate de conectare, pentru care au fost achitate toate costurile și serviciile (f. d. 221-225, vol. 1).

Încercarea SA „Apă-Canal Chișinău” de a sancționa pârâta s-a efectuat cu referire la un regulament care nu permite organului creat de SA „Apă-Canal Chișinău” să aplice astfel de sancțiuni, ceea ce a dus la încălcarea dreptului de consumator al pârâtei-reclamant Cecoi (Melnic) Aurelia, fiindu-i îngrădit dreptul de a beneficia de servicii, care este asemănător unui șantaj pentru o datorie inexistentă. Activitatea comisiei SA „Apă-Canal Chișinău” nu cade sub incidența Hotărârii Guvernului nr. 566 și nici a Deciziei nr.5/4 a Consiliului municipal Chișinău.

În opinia reprezentantului pârâtei-reclamante Aurelia Cecoi, SA „Apă-Canal Chișinău” a creat un organ în afara legii care urma să obțină niște beneficii nejustificate și să oblige pârâta Cecoi (Melnic) Aurelia să achite suma impusă.

Pârâta-reclamantă Aurelia Cecoi, nu recunoaște actul din 09.08.2013, întocmit de reprezentanții SA „Apă-Canal Chișinău” privind inspectarea, deoarece acesta este lovit de nulitate. Acest act a fost întocmit prin nerespectarea dreptului proprietarului de a fi informat despre control, chiar dacă este vorba de o verificare inopinată proprietarul urmează a fi înștiințat. Nu este indicată în actul respectiv localitatea unde s-a efectuat controlul (fie că e mun. Chișinău, fie că e o suburbie a municipiului), str. XXX există în mai multe localități, respectiv nu se cunoaște care bloc a fost cercetat, nu a fost indicat prin care țevi a fost conectarea ilegală. Nu cunoaște dacă sunt oricare documente care permit să folosească apa din fântână, dar cunoaște că regulat apa era controlată și nu era nicio problemă.

Pârâtei-reclamante i-a devenit cunoscut despre consumul fraudulos în timp ce încerca reconectarea la rețeaua de apă. Factura emisă spre plată nu a fost contestată, deoarece nu a fost înaintată spre plată, nu existau careva relații contractuale.

Cererea din 11.08.2015 către SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la recunoașterea datoriei este semnată de reprezentantul pârâtei Cecoi (Melnic) Aurelia, care la acel moment a avut împuterniciri pentru semnarea cererii date. La 09.08.2013, proprietara imobilului litigios era pârâta Cecoi (Melnic) Aurelia, dar acesta era dat în arendă către SRL „La Pușneac”. Imobilul dat a fost încă în anii 2000 conectat la apeduct, ulterior însă a fost debransat. La preluarea imobilului de către pârâtă pe perioada cât a fost proprietară acestuia, nu a avut acte pentru branșarea la rețeaua de apă și canalizare.

Făcând referire la suma pretinsă spre încasare, se observă că aceasta a fost stabilită de către un organ creat ad-hoc, adică în afara cadrului legal, care a acționat cu încălcarea directă a drepturilor la informare și la apărare a consumătorului.

Prin hotărârea din 24 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, cererea de chemare în judecată s-a admis parțial și s-a încasat de la Cecoi (Melnic) Aurelia în beneficiul SA „Apă-Canal Chișinău” suma de 44 413,82 de lei cu titlu de datorie pentru consumul fraudulos a serviciilor de livrare a apei și de recepție a apelor uzate, precum și cheltuielile de judecată în sumă de 1332,43 de lei pentru taxa de stat, suma de 600 de lei pentru citarea pârâtei prin executorul judecătoresc, iar în total s-a încasat suma de 46 346,25 de lei.

Cererea de chemare în judecată înaintată de reclamanta SA „Apă-Canal Chișinău” împotriva Aureliei Cecoi (Melnic), în partea pretenției de încasare a sumei de 7 816,81 de lei cu titlu de penalitate și a sumei de 234,48 de lei cu titlu de compensarea integrală a taxei de stat, s-a respins ca neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională înaintată de Cecoi Aurelia împotriva SA „Apă-Canal Chișinău” privind constatarea nulității procesului-verbal al Comisiei pentru examinarea încălcărilor în evidența serviciilor de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate nr. 84 din 13.09.2013 cu anularea datoriei în sumă de 44413,82 de lei și a penalității aferente, constatării încălcării drepturilor de consumator, încasarea sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat, s-a respins ca fiind tardivă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 01 octombrie 2018, avocatul Dumitru Pavel, în interesele Aureliei Cecoi, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care să se respingă cererea de chemare în judecată și să se admită acțiunea reconvențională.

Prin decizia din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat a fost respins și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe constată că, instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate.

Totodată, s-a mai constatat că, prin decizia nr.35/13 din 08.10.2013 a Comisiei Administrative a Preturii sectorului Rîșcani, mun. Chișinău, pârâta Cecoi (Melnic) Aurelia a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art.170 alin.(1) Cod contravențional, pentru faptul conexiunii neautorizate la rețelele centralizate de canalizare SA „Apă-Canal Chișinău”, pentru ce i s-a aplicat sancțiunea contravențională în formă de amendă în mărime de 1000 de lei (f. d. 102, vol. I).

Amenda respectivă a fost achitată de către Cecoi (Melnic) Aurelia, conform bonului de plată nr. 100 din 14.03.2014, fapt confirmat de către executorul judecătoresc Ruslan Ciobanu, prin scrisoarea nr.060s-217/13 din 14.03.2014, conform căreia a restituit decizia nr.35/13 din 08.10.2013, în adresa Preturii sectorului Rîșcani, mun. Chișinău, în legătura cu executarea acesteia (f. d. 101, vol. I). Astfel, prin proba respectivă, s-a confirmat faptul consumului fraudulos de către Cecoi (Melnic) Aurelia a serviciilor de livrare a apei și de evacuare a apelor uzate.

În conformitate cu art.123 alin.(3) Cod de procedură civilă, sentința pronunțată de instanța judecătorească într-o cauză penală, rămasă irevocabilă, este obligatorie pentru instanța chemată să se pronunțe asupra efectelor juridice civile ale actelor persoanei împotriva căreia s-a pronunțat sentința numai dacă aceste acte au avut loc și numai în măsura în care au fost săvârșite de persoana în cauză.

Astfel, se constată că pârâta Cecoi (Melnic) Aurelia a acționat în mod ilegal fața de reclamanta SA „Apă-Canal Chișinău”, cauzându-i ultimei un prejudiciu material.

Pe cale de consecință, în temeiul răspunderii delictuale și a prevederilor art.1398 alin.(1) Cod civil, se constată că, pârâta Cecoi (Melnic) Aurelia este responsabilă fața de reclamanta SA „Apă-Canal Chișinău” pentru consumul fraudulos a apei și a serviciilor de canalizare și este obligată să repare reclamantei prejudiciul material cauzat.

Totodată, la caz, sunt relevante prevederile art.28 din Regulamentul de organizare și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare din mun. Chișinău, aprobat prin decizia CMC nr.5/4 din 25.03.2008, în conformitate cu care, răspunderea pentru racordarea la rețelele furnizorului o poartă proprietarul construcțiilor și instalațiilor conexe, adică anume pârâta Cecoi (Melnic) Aurelia, proprietara imobilului din XXX.

În ceea ce privește acțiunea reconvențională, instanța de apel a menționat că prima instanță întemeiat a constatat că acțiunea reconvențională cu privire la anularea procesului-verbal nr. 84 din 13.09.2013 a SA „Apă-Canal Chișinău” este tardivă și urmează a fi respinsă.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că, apelanta, în cererea sa de apel, a invocat circumstanțele de fapt ale pricinii, mai mult ca atât, a susținut poziția din acțiunea reconvențională (f. d. 124-128, 221-225, vol. I, 46-50, vol. II), căreia prima instanță i-a dat o apreciere obiectivă și justă, a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural, și în consecință a adoptat o hotărâre legitimă în corespundere cu cerințele legii, astfel nefiind temeiuri pentru admiterea apelului.

La 18.06.2019, Aurelia Cecoi, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că, judecarea cauzei în prima instanță s-a efectuat de un judecător care nu mai era îndrept să judece cauza, dat fiind faptul că instanța de recurs, a anulat încheierea primei instanțe din 22.09.2017, prin care acesta a dispus restituirea acțiunii reconvenționale pe motivul nerespectării procedurii prealabile. Judecarea cauzei în instanța de apel a avut loc în lipsa recurentei și a reprezentantului ei, iar judecătorul-raportor a tăinuit despre existența cererii de soluționare a cauzei prin tranzacție.

Totodată a indicat că, la caz, este întrevăzut faptul că este vorba despre o apreciere arbitrară a probelor din partea instanțelor inferioare, ceea ce a dus la soluționarea eronată a cauzei și la încălcarea drepturilor procesuale ale recurentei.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie respinsă acțiunea inițială și admisă acțiunea reconvențională.

La 09.09.2019, SA „Apă-Canal Chișinău” a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat ca recursul declarat să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 22 mai 2019 și expediată pentru comunicare participanților la proces la 13 iunie 2019 (f. d. 138, vol. II). Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Aurelia Cecoi, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Aurelia Cecoi, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către Aurelia Cecoi, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Aurelia Cecoi, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas